

Ansøgning om dispensation fra regler om "bedre fordeling i dagtilbud" for Fyrtårnet Byparkens Vuggestue og Fyrtårnet Børnegården Byparken

I notatet er angivet den tekst, der indberettes via Børne- og Socialministeriets portal for ansøgning om dispensation. Ansøgningen sker ved at udfylde forud angivne tekstfelter på portalen samt vedlægge evt. yderligere bilag.

"For hvilken periode søges der dispensation?"

Der søges om dispensation uden en slutdato for reglen om at tilbyde to pladser jf. dagtilbudslovens § 23 stk. 4.

Ansøgningen er begrundet i en vurdering af, at sammensætningen af børnegruppen og kvaliteten af det pædagogiske læringsmiljø i de omfattede dagtilbud allerede i dag understøtter dansk sprog, kultur og normer, så børnene ikke vokser op i et parallelsamfund. Der søges derfor dispensation uden en slutdato for at kunne fastholde en fortsat positiv udvikling.

I forlængelse heraf søges der således ikke dispensation fra reglen om max. 30 pct. nyoptag af børn bosat i et udsatte boligområde (dagtilbudslovens § 26a).

"Forhold der særligt vanskeliggør eller gør det særligt uhensigtsmæssigt for de berørte dagtilbud at efterleve reglerne om bedre fordeling":

Det selvejende dagtilbud Fyrtårnet Byparkens Vuggestue har 30 indmeldte børn (2018), hvoraf 31 pct. udgøres af børn fra det udsatte boligområde (gennemsnit af 2018). Det vil sige, at forskellen ned til 30 pct. udgøres af ét barn for meget.

Det selvejende dagtilbud Fyrtårnet Børnegården Byparken har 64 børn (2018), hvoraf 35 pct. er fra det udsatte boligområde (gennemsnit af 2018). Det vil sige, at forskellen ned til 30 pct. udgøres af tre børn.

Der er således tale om to dagtilbud med en relativt lav andel af børn fra det udsatte boligområde set i forhold til deres fysiske beliggenhed.

I de to dagtilbud arbejdes der allerede i dag målrettet på at skabe et læringsmiljø, der understøtter kendskabet til dansk sprog og kultur, herunder normer om demokrati og medbestemmelse, for at undgå at børn vokser op i et parallelsamfund. I begge selvejende dagtilbud er der en engageret bestyrelse med en stærk forankring både udenfor som indenfor det udsatte boligområde. De to dagtilbud indgår på lige fod med de kommunale dagtilbud i pædagogiske indsatsområder og understøttes heri i en fokuseret og løbende kvalitetsudvikling.

Ved at tilbyde børn udenfor det udsatte boligområde to pladser vurderes det, at det vil medvirke til at stigmatisere de to dagtilbud, så det ikke længere vil være muligt at tiltrække forældre udenfor det udsatte boligområde. Grundlaget for den fortsatte drift at de to dagtilbud og det målrettede pædagogiske tilbud de rummer, vil derfor falde bort til skade for den målrettede pædagogiske indsats, de yder for børn i og udenfor det udsatte boligområde. Samtidig vil Svendborg Kommune skulle etablere en tilsvarende kapacitet et andet sted, for at kunne tilbyde det nødvendige antal ekstra pladser. Anlægsudgiften hertil vurderes at udgøre ca. 13,5 mio. kr. En udgift der vil være unødvendig, såfremt der modtages dispensation.

En udmøntning af reglen om at tilbyde to pladser til børn udenfor området vurderes derfor samlet set som særdeles uhensigtsmæssigt og unødvendigt i forhold til at leve op til formålet med at undgå at børn vokser op i parallelssamfund.

”Hvordan arbejder kommunen, daginstitutionen eller enheden i daginstitutionen målrettet på, at institutionen eller enheden i daginstitutionen, som ansøgningen vedrører, maksimalt vil nyoptage 30 pct. børn fra et udsat boligområde i løbet af et kalenderår efter dispensationsperioden udløber”.

Svendborg Kommune søger ikke dispensation fra reglen om maks. 30 pct. årligt nyoptag fra udsatte boligområder (dagtilbudslovens §26a). Ved ikke at søge om dispensation fra 30 pct-reglen tilsikres det, at der fra 2020 automatisk vil være maks. 30 pct. nyoptagne børn fra det udsatte boligområde i de to dagtilbud samt i andre kommunale og selvejende dagtilbud.

Svendborg Kommune vil tilrette de generelle visitationskriterier for anvisning til dagtilbud, således at der fra 2020 maksimalt kan nyoptages 30 pct. børn om året fra det udsatte boligområde. Denne regel vil omfatte alle kommunale og selvejende dagtilbud, der anvises pladser til centralt, og således også de to selvejende dagtilbud beliggende i det udsatte boligområde.

Det selvejende dagtilbud Fyrtårnet Byparkens Vuggestue har 30 indmeldte børn (2018), hvoraf 31 pct. udgøres af børn fra det udsatte boligområde (gennemsnit af 2018). Det vil sige, at forskellen ned til 30 pct. udgøres af ét barn for meget.

Det selvejende dagtilbud Fyrtårnet Børnegården Byparken har 64 børn (2018), hvoraf 35 pct. er fra det udsatte boligområde (gennemsnit af 2018). Det vil sige, at forskellen ned til 30 pct. udgøres af tre børn.

Ved at udmønte reglen om maks. 30 pct. vil det medvirke til at understøtte en fortsat hensigtsmæssig sammensætning af børnegruppen i de to selvejende dagtilbud og et pædagogisk læringsmiljø, der fortsat fremmer dansk sprog, kultur og normer.

”Tiltag iværksat af kommunalbestyrelsen, daginstitutionen eller enheden i daginstitutionen i dispensationsperioden mhp. at fremme børnenes dansksproglige kompetencer og øvrige generelle læring samt modvirke, at børnene vokser op i parallelsamfund”

Den boligsociale helhedsplan for Skovparken

De to berørte selvejende dagtilbud ligger i tilknytning til det udsatte boligområde Skovparken med ca. 1400 beboere. Skovparken har gennem en flerårig periode været inde i et positiv udvikling. Generelt var området højt placeret på de første ghettolister fra 2010-14. I 2014 blev der tilrettelagt en egentlig boligsocial helhedsplan med et fælles sekretariat i samarbejde mellem boligforeningerne og kommunen. En ændret skolestruktur i 2012 har betydet, at området er en del af flere forskellige skoledistrikter hvilket har medvirket til, at eleverne fra området indgår på skoler med en hensigtsmæssig elevsammensætning. 2014-15 blev en stor fysisk renoveringsplan til 600 mio. kr. ført ud i livet. Fra 2014 har området løftet sig på alle parametre, og området er således nu alene kategoriseret som et ”udsat boligområde”. Med den nuværende helhedsplan 2018-21 er det boligsociale arbejde yderligere styrket, bl.a. med ekstra midler fra A.P. Møller-fonden til arbejdet med fritidsjob.

De to berørte selvejende dagtilbud er fysisk beliggende på kanten af boligområdet ud mod en indfaldsvej til resten af Svendborg by i en bygningsmæssig klynge sammen med andre velfærdsinstitutioner og – aktiviteter. Det er på den baggrund en historisk tilfældighed, at de regnes med til det udsatte boligområde

rent geografisk set, hvilket også giver sig udslag i den relativt balancerede sammensætningen af børnegruppen i de to dagtilbud allerede i dag.

Med afsæt i ændring af lov om almene boliger § 60 stk 4 vil der blive fastsat særlige beskæftigelses- og uddannelseskriterier for at kunne flytte ind i området med henblik på at styrke beboersammensætningen, der derfor vil ændre sig over tid.

Svendborg Kommune medvirker som aktiv part i den boligsociale helhedsplan for det udsatte boligområde Skovparken i et samarbejde med det berørte boligselskab. Den boligsociale helhedsplan har fokus på, at højne uddannelses- og beskæftigelsesniveauet samt forebygge kriminalitet med henblik på, at Skovparken skal udgå af listen over særligt udsatte boligområder. Helhedsplanen rummer bl.a. to indsatser særligt målrettet børn og børnefamilier:

- Dialogbaserede Familiekurser - Projekt Hipp-Hopp. Programmet er udviklet af Socialstyrelsen og skal udvikle sprog, motorik, problemløsningsevner og udtryksformer (projektbeskrivelse vedlagt).
- Aktive medborgere ("Nøddeknækkeren" - understøtter at familierne bliver mere aktive medborgere og generelt mere deltagende i aktiviteter)

De to indsatser tilrettelægges i et praktisk samarbejde med bl.a. de berørte dagtilbud.

Øvrige relevante aktiviteter i helhedsplanen:

- Beboerrådgivning
- Økonomisk Rådgivning
- Bydelsmødre
- Mentorprogram
- Lektiecaféer
- Fritidsjobindsatsen
- På sporet igen

Der er en stærk organisering omkring den boligsociale indsats, som har høj prioritet politisk og ledelsesmæssigt. Alle relevante kommunale aktører er repræsenteret i styregruppe og bestyrelse. Nøgleord er samskabelse med henblik på organisatorisk og individuel capacity building.

Dagtilbudsområdet i Svendborg Kommune

De to berørte selvejende dagtilbud indgår i det forpligtende samarbejdsnetværk Fyrtårnet med de i alt fire selvejende dagtilbud i Svendborg Kommune og i en tæt partnerskabsaftale med Svendborg Kommune. Fyrtårnet omfatter bl.a. et samarbejde mellem bestyrelser, ledelser og medarbejdere i de fire selvejende dagtilbud, der medvirker til at understøtte et tværgående fokus på kvalitet og udvikling. Svendborg Kommune fører tilsyn med de selvejende dagtilbud i Fyrtårnet jf. dagtilbudslovens regler.

Endeligt indgår de selvejende dagtilbud i Fyrtårnet på lige fod med alle de øvrige kommunale dagtilbud i særlige pædagogiske indsatsområder i Svendborg Kommune:

- **Program for læringsledelse.** En forskningsinformeret og datadrevet indsats for udvikling af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer på baggrund af data fra forældre, børn og medarbejdere – forankret på Aalborg Universitet i et samarbejde med i alt 6 kommuner
- **Tidlig opsporing** via løbende trivselsvurderinger med afsæt i Socialstyrelsens model for tidlig opsporing af børn i mistrivsel
- **Aktive Børn i Dagtilbud.** En indsats for styrkelse af motorik og fysisk aktivitet hos børn understøttet af målrettet kompetenceudvikling af alle medarbejdere. Indsatsen er forskningsunderstøttet af SDU og en del af Svendborg-projektet, der er en bred satsning på idræt og bevægelse hos børn og unge.
- **Sprogvurderinger og sprogindeksatser.** Sprogvurdering af alle treårige samt en yderligere sprogvurdering af tosprogede børn ved fem år – før skolestart.

De pædagogiske indsatsområder understøtter en fokuseret udvikling af den pædagogiske kvalitet, der med afsæt i forskningsinformerede data tager afsæt i de konkrete styrker og udfordringer i de enkelte dagtilbud med inddragelse af ledere, medarbejdere og forældre.

Indsatsområderne understøttes og sammenfattes i praksis i de pædagogiske læreplaner, hvor de kommunale og selvejende dagtilbud i Svendborg Kommune arbejder med en fælles tilgang og metodik, indenfor den hidtidige lovgivning, der understøttes af den kommunale forvaltning i en tæt dialog med dagtilbuddene. De selvejende dagtilbud deltager på lige fod med de kommunale i udviklingen af den ny styrkede pædagogiske læreplan, derunder i obligatorisk diplomuddannelse for ledere i pædagogisk ledelse.

Lokalt prioriterede indsatser i de to selvejende dagtilbud:

Fyrtårnet Byparkens Vuggestue:

- Engagereret bestyrelse med bred forankring, understøttet af fobu – paraplyorganisation for selvejende dagtilbud
- En høj andel uddannede medarbejdere
- Marte Meo pædagogik
- Særligt fokus på motorik
- Brug af kolonihave i det pædagogiske læringsmiljø – beliggende udenfor det udsatte område
- Deltaget i forskningsprojekt ”Daginstitutioner i udsatte boligområder”
- Tildelt midler fra Socialministeriets pulje til ”flere pædagoger til institutioner med mange børn i udsatte positioner” 2018-21.
- Interkulturelle og sprogpædagogiske indsatser fra Interkulturelt Team (se bilag)

Fyrtårnet Børnegården Byparken

- Engagereret bestyrelse med bred forankring, understøttet af fobu – paraplyorganisation for selvejende dagtilbud
- Naturprofil med en naturskønt beliggende udflyttermatrikel uden for det udsatte område, som kommer alle børn i dagtilbuddet til gode
- Brug af kolonihave i det pædagogiske læringsmiljø – beliggende udenfor det udsatte område
- Et pædagogisk læringsmiljø med små børnefællesskaber
- Deltaget i forskningsprojekt ”Daginstitutioner i udsatte boligområder”
- Interkulturelle og sprogpædagogiske indsatser fra Interkulturelt Team (se bilag)
- Indsatser ifm. projekt Hipp-Hopp for 3-6 årige (se vedlagt projektbeskrivelse)

Derudover årlige aktivitetsdage og samarbejde på tværs af de fire selvejende dagtilbud i det forpligtende samarbejdsnetværk Fyrtårnet.

Beskrivelse af de to selvejende dagtilbuds særlige indsatser og profil er uddybet i to vedlagte bilag.

” Relevante milepæle, tiltag og lignende, jf. ovenstående nr. 9 og 10, i dispensationsperioden”.

Elementer i afrapporteringen hvert andet år:

- Progressionen i udvikling af det pædagogiske læringsmiljø for alle børn i de to dagtilbud – med afsæt i bl.a. data fra Program fra Læringsledelse
- Det målrettede arbejde med dansk sprog og kultur i de to dagtilbud, herunder interkulturelle indsatser
- Indsatser for opsporing og indsatser for børn i mistrivsel og begyndende mistrivsel i de to dagtilbud.
- Elementer i det kommunale tilsyn i relation til ovenstående

Bilag til ansøgningen:

- Udtalelse fra bestyrelsen i det selvejende dagtilbud Fyrtårnet Byparkens Vuggestue
- Udtalelse fra bestyrelsen i det selvejende dagtilbud Fyrtårnet Børnegården Byparken
- Indsatser fra Interkulturelt Team, Svendborg Kommune
- Projektbeskrivelse – projekt Hipp-Hopp (den boligsociale indsats)
- Projekt læsevenner – frivillige læser med børn i dagtilbud